

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Mgr. Janem Čížkem ve věci

žalobkyně: J. B., narozený x,
bytem X,

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 25, Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 1. 2017, č. j. x,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) s účinky podání ke dni 23. 3. 2017 se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 20. 1. 2017, č. j. x (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž byly zamítnuty jeho námitky a potvrzeno rozhodnutí žalované ze dne 31. 8. 2016, č. j. x. Tímto rozhodnutím byla zamítnuta žalobcova žádost o přiznání invalidního důchodu pro nesplnění podmínek § 38 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“).

2. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaná uvedla, že se žalovaný domáhal přiznání invalidního důchodu třetího stupně, avšak nesplnil podmínky pro jeho přiznání. Podle posudku lékařské posudkové služby ze dne 9. 11. 2016 vyhotoveného v námitkovém řízení byl žalobce v období od 26. 5. 2015 do 15. 3. 2016 invalidní pro invaliditu prvního stupně a ode dne 16. 3. 2016 je invalidní pro invaliditu druhého stupně. Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost nejprve o 40 % a poté o 50 %. Jako rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byla stanovena ankylosující spondylartritida se středně těžkým funkčním postižením podle kapitoly XIII., oddílu E položky 3c přílohy vyhlášky č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“), hodnocená 40 % na horní hranici rozmezí (30 % - 40 %). S ohledem na vliv dalšího onemocnění (artroskopické postižení kyčlů) byla tato sazba počínaje 16. 3. 2016 navýšena o 10 % na výslednou míru poklesu pracovní schopnosti ve výši 50 %. Žalobce tak naplnil zdravotní podmínku získání nároku na invalidní důchod, neboť byl invalidním od 25. 5. 2015, ale k tomuto datu nesplnil podmínku získání potřebné doby pojištění v rozhodném období. Žalobci bylo v době vzniku invalidity více než 38 roků, byla tedy zkoumána obě rozhodná období. V prvním rozhodném období (získání 5 roků potřebné doby pojištění v období posledních deseti roků před vznikem invalidity, tj. od 26. 5. 2005 do 25. 15. 2015) získal žalobce pouze 1 rok a 154 dnů pojištění. V tzv. druhém rozhodném období (získání 10 roků potřebné doby pojištění v období posledních dvaceti roků před vznikem invalidity, tj. od 26. 5. 1995 do 25. 15. 2015) získal pouze 4 roky a 161 dnů pojištění. Byla tedy sice splněna podmínka invalidity, a to druhého, nikoliv třetího stupně, ale žalobce nesplnil podmínku získání potřebné doby pojištění. Námitky uplatněné proti prvostupňovému rozhodnutí shledala tedy žalovaná nedůvodnými.
3. Žalobce namítl, že jeho námitky byly nesprávně posouzeny a že napadené rozhodnutí nerespektuje jeho dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav. V současné době doplácí chybějící poplatky k náhradě nedostatku odpracovaných let, pro které mu nebyl přiznán invalidní důchod. Na základě toho je v tíživé zdravotní a sociální situaci a hrozí mu sociální vyloučení. Posudek posudkového lékaře v námitkovém řízení nebere v úvahu skutečnost, že se žalobcův zdravotní stav nadále zhoršuje, žalobce se může jen obtížně pohybovat a nemůže dlouhodobě pracovat pro chronické revmatické záněty a bolesti kyčlí. Rozhodnutí žalovaného tak bylo vydáno na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu.
4. Žalovaná ve vyjádření k žalobě odkázala na výsledky posouzení zdravotního stavu žalobce v námitkovém řízení a na obsah napadeného rozhodnutí. Současně navrhla provedení důkazu posudkem posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „posudková komise“). Rozhodnutí ponechala na výsledku dokazování a úvaze soudu.

5. Žalobce v replice k vyjádření žalované doplnil, že nemá nárok na peníze a nedovede si představit, že by mohl v budoucnu pracovat. Žije s přítelkyní na samotě bez vody a elektřiny, přítelkyně je dlouhodobě nemocná. Končí jí nemocenská a neví, z čeho budou žít. Žijí na pokraji chudoby a sociálního vyloučení. Žalovaná nezohlednila, že doplatil poměrnou část.
6. Soud konstatuje, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud tak přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu napadených výroků a uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu v době rozhodování správního orgánu (§ 75 s. ř. s.). Soud rozhodl ve věci samé bez nařízení jednání, neboť žalobce i žalovaná se k takovému způsobu projednání věci na výzvu soudu nevyjádřili; soud tedy má za to, že s projednáním věci bez ústního jednání souhlasí (§ 51 odst. 1 s. ř. s.). Soud neprováděl dokazování.
7. Z obsahu správního spisu vyplynulo, že žalobce podal první žádost o přiznání invalidního důchodu dne 27. 5. 2015. Posudkem MUDr. K., lékařky posudkové služby Okresní správy sociálního zabezpečení Benešov, ze dne 26. 6. 2015 byl shledán invalidním pro invaliditu prvního stupně s poklesem pracovní schopnosti o 40 %. Den vzniku invalidity byl stanoven na 26. 5. 2015. Rozhodnutím ze dne 24. 7. 2015, č. j. x, žalovaná tuto žádost zamítla s odůvodněním, že žalobce nesplnil podmínku získání potřebné doby pojištění. Rozhodnutím ze dne 13. 10. 2015, č. j. x, žalovaná zamítla žalobcovy námitky proti uvedenému rozhodnutí.
8. Dne 20. 6. 2016 podal žalobce druhou (nyní projednávanou) žádost o přiznání invalidního důchodu. V rámci posouzení žádosti byl zdravotní stav žalobce posouzen MUDr. K., lékařkou posudkové služby Okresní správy sociálního zabezpečení Benešov. Podle jejího posudku ze dne 25. 7. 2016 byl žalobce shledán invalidním pro invaliditu prvního stupně s poklesem pracovní schopnosti o 50 % počínaje dnem 16. 3. 2016. Jako rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti byla stanovena Bechtěrevova choroba (ankylozující spondylartritida) se středně těžkým funkčním postižením hodnocená podle kapitoly XIII., oddílu E položky 3c přílohy vyhlášky o posuzování invalidity. Míra poklesu pracovní činnosti byla podle § 3 odst. 1 vyhlášky o invaliditě zvýšena o 10 %. Žalobce je počínaje 16. 3. 2016 invalidní pro druhý stupeň invalidity. Žalovaná prvoinstančním rozhodnutím žalobcovu žádost o přiznání invalidního důchodu zamítla s odůvodněním, že i přes invalidizující zdravotní postižení nesplnil podmínku potřebné doby pojištění.
9. Žalobce podal proti prvoinstančnímu rozhodnutí námitky. K posouzení žalobcova zdravotního stavu byl v řízení o námitkách vyhotoven posudek lékařky MUDr. D. ze dne 9. 11. 2016, v němž byly potvrzeny závěry posudku MUDr. K. ze dne 25. 7. 2016. Napadeným rozhodnutím však byly námitky zamítnuty, neboť žalovaný se ztotožnil se závěrem, že žalobce nezískal potřebnou dobu pojištění.

10. Podle § 38 zákona o důchodovém pojištění má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se
 - a) invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku, nebo
 - b) invalidním následkem pracovního úrazu.
11. Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.
12. Podle § 40 odst. 1 písm. f) zákona o důchodovém pojištění potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod činí u pojištěnce ve věku nad 28 let pět roků.
13. Podle § 40 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění se potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod zjišťuje z období před vznikem invalidity, a jde-li o pojištěnce ve věku nad 28 let, z posledních deseti roků před vznikem invalidity. U pojištěnce staršího 38 let se podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v období posledních 20 let před vznikem invalidity; potřebná doba pojištění činí přitom 10 roků. Podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod se považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v kterémkoliv období deseti roků dokončeném po vzniku invalidity; u pojištěnce mladšího 24 let činí přitom potřebná doba pojištění dva roky.
14. Z obsahu napadeného rozhodnutí (shodně též předcházejících rozhodnutí žalované) plyne, že důvodem pro zamítnutí žalobcoví žádosti o přiznání invalidního důchodu je skutečnost, že žalobce i přes invalidizující zdravotní postižení, které u něj bylo zjištěno, nesplnil nezbytnou zákonnou podmínku pro vznik nároku na invalidní důchod spočívající v získání potřebné doby pojištění. Žalobcovy námitky, jimiž brojí proti údajně nesprávnému posouzení jeho zdravotního stavu, se tak do značné míry mýlí podstatou věci. V daném případě je pro posouzení věci rozhodující, zda žalobce získal potřebnou dobu pojištění podle § 40 odst. 1 a odst. 2 zákona o důchodovém pojištění. Z přehledu dob pojištění přitom plyne, že v období 10 let přede dnem vzniku invalidity žalobce získal 1 rok a 153 dnů doby pojištění a v období 20 let před tímto dnem získal 4 roky a 161 dnů pojištění. Ve shodě s žalovanou tedy lze konstatovat, že žalobce potřebnou dobu pojištění nezískal a nárok na invalidní důchod mu nevznikl.
15. Žalobce v žalobě proti závěru o absenci doby pojištění ničeho nenamítal, a to přestože si této skutečnosti byl zjevně vědom, neboť uvedl, že si v současné době doplácí pojistné na náhradu nedostatku odpracovaných let. Ani toto tvrzení však samo o sobě nemůže zpochybnit správnost závěrů žalované. Nárok na invalidní důchod by i v případě podání dobrovolné přihlášky k důchodovému pojištění vznikl až okamžikem, kdy žalobce získá potřebnou pojistnou dobu a to buď zpětně doplacením pojistného za období před vznikem invalidity (§ 6 odst. 1 a 2 zákona o důchodovém

pojištění) anebo i dopředu za období po podání dobrovolné přihlášky k důchodovému pojištění (§ 40 odst. 2 věta třetí zákona o důchodovém pojištění). I kdyby tedy žalobce po dni vydání napadeného rozhodnutí podal přihlášku k účasti na důchodovém pojištění podle § 6 zákona o důchodovém pojištění

a doplácel pojistné, bylo by třeba tvrdit a prokázat, že dosáhl zákonem požadované doby pojištění v rozhodném období. Nic takového žalobce netvrdil ani neprokazoval.

16. Žalobce nezpochybnil ani stanovení data vzniku invalidity dnem 26. 5. 2015. Akcentoval pouze progresi jeho onemocnění („*můj zdravotní stav se nadále zhoršuje*“). Soud se proto s ohledem na vymezení žalobních bodů nemohl zabývat ani přezkumem tohoto dílčího posudkového závěru. Lze jen poukázat na obsah posudků MUDr. D. ze dne 9. 11. 2016 a 24. 7. 2015 a MUDr. K. ze dne 25. 7. 2016 a 26. 6. 2015, z nichž plyne, že datum vzniku invalidity bylo stanoveno dnem vydání revmatologického nálezu ze dne 26. 5. 2015, přičemž za předchozí období mezi roky 2002 a 2015 nebyly ani žalobcem předloženy žádné lékařské zprávy týkající se jeho zdravotního stavu. Ani v řízení před soudem žalobce žádné relevantní tvrzení či důkaz nevznášel.
17. Žalobní body týkající se tvrzeného nesprávného posouzení žalobcova zdravotního stavu tedy nemohou nikterak zpochybnit zákonnost závěrů žalované. I kdyby totiž jeho zdravotní stav odpovídal invaliditě třetího stupně, jak sám namítá, nemohlo by to vést k příznivějšímu posouzení žádosti. Z tohoto důvodu se soud nezabýval přezkumem závěrů posudkových lékařů o žalobcově zdravotním stavu. Ze stejného důvodu pak soud nevyžádal a neprovedl ani žalovaným navržený důkaz posudkem posudkové komise, neboť by jeho provedení bylo zjevně nadbytečné (srov. obdobně rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 20. 4. 2017, č. j. 18 Ad 5/2017-13, dostupný na www.nssoud.cz).
18. Pokud jde o tvrzení týkající se žalobcovy nepříznivé finanční a sociální situace, konstatuje soud, že tyto okolnosti nejsou pro posouzení vzniku nároku na invalidní důchod relevantní.
19. Soud dospěl k závěru, že žaloba je nedůvodná a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
20. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 2 s. ř. s., z něhož plyne, že právo na náhradu nákladů řízení nemá správní orgán ve věcech důchodového pojištění.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den

lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 23. května 2018

Mgr. Jan Čížek v. r.
samosoudce